

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 867/2019
12.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Здравко Ћосић, адвокат из ..., против тужене Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда“ са седиштем у Меленцима, чији је пуномоћник Јовица Остојин, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2135/2018 од 03.10.2018. године и допунске пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2135/2018 од 03.12.2018. године, у седници одржаној 12.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2135/2018 од 03.10.2018. године.

УКИДА СЕ допунска пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2135/2018 од 03.12.2018. године у ставу првом и трећем изреке и у наведеном делу предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 638/17 од 29.05.2018. године, ставом првим и другим изреке, поништено је решење тужене бр. .. од 19.07.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и престао радни однос даном доношења решења и обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка. Ставом трећим и четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоца врати на радно место које је радио пре доношења решења о отказу уговора о раду, односно на радно место које одговара стручној спреми, знањима и способностима тужиоца, као и захтев тужиоца за исплату затезне камате на трошкове поступка за период од пресуђења па до извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2135/2018 од 03.10.2018. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у првом и другом ставу изреке.

Допунском пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2135/18 од 03.12.2018. године, усвојена је жалба тужиоца и преиначена првостепена пресуда у трећем ставу

изреке, тако што је обавезана тужена да тужиоца врати на рад, на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима (став први изреке), док је у преосталом одбијајућем делу жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда потврђена (став други изреке), а тужена обавезана да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка (став трећи изреке).

Против правноснажних пресуда донетих у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана у делу којим је поништено решење тужене, којим је тужиоцу отказан уговор о раду.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на радном месту „медицинска сестра – техничар у интензивној нези нивоа 2 и 3“. Решењем тужене од 19.07.2017. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због тежих повреда радних обавеза утврђених Законом о раду (чл. 179. ст. 1. тач. 1, 2. и 5.) и повреде радне дужности утврђене интерним актом туженог (чл. 117. и 118. Колективног уговора тужене). Тужилац је одговоран због тога што је 16.11.2016 године приликом пружања медицинске услуге збрињавања пацијента, том пацијенту нанео тешке телесне повреде у виду хематома на левој аркади, доњој усни лево и на челу, чиме је показао несавесност у раду, прекорачење и злоупотребу овлашћења. Није обавестио главну сестру и лекара, већ је сам вршио дијагностику и понашао се недолично према кориснику услуга, тако што га је физички повредио, а другог запосленог у специјалној болници је приморавао да прикрива овај догађај. Показао је неодговорност у служби, јер као део медицинског особља није предвидео теже последице које су могле да наступе по живот и здравље пацијента. На основу лекарског извештаја од 16.11.2016. године, утврђене су телесне повреде код пацијента за које је директор тужене сазнао 18.11.2016. године, када је поднета дисциплинска пријава, у којој је наведено да постоји основана сумња да је тужилац учинио теже повреде радних обавеза. Упозорење о разлозима за отказ уговора о раду донето је 03.07.2017. године, а отказ уговора о раду 19.07.2017. године.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су поништили решење туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду.

Према члану 184. став. 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС), отказ уговора о раду из члана 179. став 1. тачка 1. и ст. 2. и 3. овог Закона послодавац може дати запосленом у року од шест месеци од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од годину дана од дана наступања чињеница које су биле основ за давање отказа.

Како је директор тужене сазнао за чињенице које су биле основ за отказ уговора о раду 18.11.2016. године, а решење о отказу уговора о раду донето 19.07.2017. године, по протеку рока из члана 184. став 1. Закона о раду, оспорено решење је правилно поништено као незаконито, с обзиром да је наступила застарелост за давање отказа, због чега наводи ревизије да је материјално право погрешно примењено нису основани.

Ревизијом се неосновано оспорава правилност оцене застарелости отказа уговора о раду истицањем да је директор тужене сазнала за чињенице, значајне за доношење решења о отказу 13.06.2017. године, након изјаве оштећеног пацијента ББ. Наведено је у супротности са садржином одлуке директора тужене о покретању поступка за утврђење повреде радне обавезе и радне дисциплине бр. .. од 23.11.2016. године и садржини пријаве о повреди радне дисциплине бр. .. од 18.11.2016. године на основу које је дисциплински поступак према тужиоцу покренут, из које изричито проистичу подаци о повредама пацијента ББ, које су детаљно описане у лекарском извештају. Стога је по оцени Врховног касационог суда, субјективни рок за давање отказа правилно оцењен побијаном пресудом, као и разлози наступања преклузије послодавца.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

По оцени ревизијског суда, у односу на део захтева којим је одлучено о враћању запосленог на рад, другостепени суд је доношењем допунске пресуде погрешно применио материјално право пропуштањем да испита законске услове за примену члана 191. став 7. Закона о раду, због чега је чињенично стање остало непотуно утврђено.

Према члану 191. став 7. Закона о раду, ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац поступио противно одредбама закона којима је прописан поступак престанка радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име зараде досудиће запосленом износ до шест зарада запосленог.

Тужиоцу је незаконито отказан уговор о раду због застарелости отказног поступка, али је у конкретној ситуацији због околности повређивања пацијента, природе повреда које су тужиоцу стављене на терет и делатности тужене, било неопходно да другостепени суд оцени да ли је постојао основ за престанак радног односа, од чега зависи и основаност тужиоачевог захтева за враћање на рад на основу члана 191. ст. 1. и 7. Закона о раду.

У поновном поступку суд ће посебно да цени, да ли је тужилац учинио теже повреде радних обавеза које су му решењем о отказу уговора о раду стављене на терет, односно да ли је настао отказни разлог из члана 179. став. 2. тач.1, 2. и 5. Закона о раду. Тек тада је могуће донети одлуку о основаности захтева за о реинтеграцију тужиоца у радни однос.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић